

VĚCNÝ REJSTŘÍK

A

Acacia, 14, 20
Acer saccharum, 236
acetaldehyd, 78, 80, 324-326
Acetobacterium, 481
Acetobacter xylinum, 334
acetoin, 364
acetol viz hydroxyaceton
acetylformoin, 358
acetylhistidiny, 19
acetylcholin, 445
acetyllysin, 16
acetylmethionin, 454
acetylpyridiny, 411
acetylpyrrolin, 16
acetylpyrroly, 349, 352
acetyltetrahydropyridin, 16
ACP, 412-414
Actinomucor elegans, 85
acylsfingosiny viz ceramidy
acylsterylglykosidy, 143
adenosylkobalamin, 428
adermin viz pyridoxin
aditiva, 2
adrenalin viz epinefrin
Aerobacter, 61, 471
agar, 227, 228, 526, 546
-, gel, **528**
Agaricus arvensis, 221
- *bisporus*, 16, 220, 221, 235, 386
agaritin, **16**
agarosa, **528**
AGE, **189, 353-355**, 357, 358, 360
agmatin, 71
ajugosa, 222, **244, 245**
akrolein, 81, 189, **201**, 356, 440
akrylamid, 72, 86, 342
aktin, 10, 37, **46-49**, 52, 509, 548
aktinin, 11, 46
aktomyosin, 37, 49, 52
akovakobalamin, 426-429
akovakomplexy viz hydráty
alanin, α -, **5-7, 9**
-, aminofenyl-, 17
-, β -, **10, 11**, 31, 412
-, methylencyklopropyl- viz hypoglycin
alanol, α -, 415
albiziin, **20**
albuminy, 36, **37**, 51, 53, 57, 61
Alcaligenes faecalis, 484
Alcaligenes, 481

558

aldehyd mléčné kyseliny viz hydroxypropanal
- pyrohroznové kyseliny viz acetol
aldehydy Streckerovy, 78, 79, 336
alditol, **217-219**, 220-224, 333
aldoketosy, **228**
aldosaminy, **229, 339-341**, 347
aldulosy viz aldoketosy
aldosy, **207, 208**
aldosylaminy, **229, 339-341**
ALE, **189, 353, 356**
Aleurites fordii, 103
- *montana*, 103
algin, **298**
algináty, **298**, 522
-, gel, **529, 530**
-, interakce, 457
alk(en)ylcysteiny, **14**
-, sulfoxidy, **14**
alk-2-enaly, 168, **171, 172**, 178, 179, 189
alka-2,4-dienaly, 168, **172**, 189
alkan-2-oly, 185
alkan-2-ony viz methylketony
alkan-3-ony viz ethylketony
alkanaly, 168, **170, 171**
alkany, **134**
alkoholy alifatické, 135
- cukerné viz alditoly
- triterpenové, **135, 136**
allicin, 404
alliin, **14**, 404
allithiaminy, 400, 404
allitol, **218, 219**
Allium, 14, 19, 32
- *cepa*, 19
allosa, **209**, 214, 321
allylcysteinsulfoxid viz alliin
allysin, **49, 51**
aloin, 226
altritol, **218, 219**
altrosa, **209**, 214, 321
amandin, 37
Amanita, 13, 15, 21, 487
- *muscaria*, 15, 21, 487
- *pantherina*, 15
amatoxiny, 29
amavadin, 487
aminoacetaldehyd, 342
aminoacetofenon, 68
aminoalanin viz kyselina diaminopropionová
aminobutanal, 78, **80, 81**
aminocukry viz aminodeoxycukry

- aminodeoxyalditoly, 342
aminodeoxyaldosy viz sloučeniny Heynsovy
aminodeoxycukry, 229, **337, 344**
aminodeoxyglucitol, 79
aminodeoxyketosy viz sloučeniny Amadoriho
aminodideoxyglykosulosy viz ulosy
aminoimidazozaareny, 73, 86
aminokyseliny, **3**
- alicylické, **12**
- amfifilní, 6
- bazické, 7
- esenciální, 7, 8
- hydrofilní, 6
- hydrofobní, hořké, **34**
- kódované viz a. proteinogenní
- kyselé, 7
- limitující, 7
- modifikované, **9**
- neesenciální, 7, 8
- neutrální, 7
- poloesenciální, 7, 8
- primární viz a. proteinogenní
- proteinogenní, **3**
- standardní viz a. proteinogenní
- základní viz a. proteinogenní
- β -, 10
- γ -, 10
-, aktivita optická, **27**
-, amidy, **74**
-, D-, **27**
-, D-, abiogenní viz a. D-
-, D-, biogenní viz a. D-
-, deamidace, **74**
-, deaminace, **72**
-, dehydratace, **72**
-, dekarboxylace, **69, 70**
-, desulfurace, **72**
-, disociace, **22-26**
-, hydrolýza, **84-86**
-, interakce, 451-453
-, isomerace, **68-70**
-, oxidativní deaminace, **71**
-, reakce, **81-85**
-, thiokarbamoylderiváty, 82
-, transaminace, **71**
-, vlastnosti organoleptické, **28**
aminopentanal, 78
aminopropionamid, 342
aminopropionitril, 17, 20, 49
aminopyrimidiny, **356, 357**
aminoreduktony, **352**
aminy, 71, 238, 336, 452
- biogenní, 71, 336, 452
amoniak, 52, 79, 238, 507
amylopektin, 546
amylosa, 545
amyrin, **137-139**
aneurin viz thiamin
angelikalaktony, **319**
anhydrocukry viz cukry, anhydrydy,
anhydrogalaktopyranosa, **228**
anhydroglukopyranosa, **228**
anhydrolutein, **375, 376**
anhydroretinol, 379
Anser anser, 96
anserin, 10, **32, 33**
anteisokyseliny, **92, 104**
anthokyany, 436
antioxidanty, **183, 184, 361**
-, synergisty, **184**
antivitaminy, **372**
apamin, 29
apiosa, **209, 210, 494**
apo-karotenaly, 374, 379, 380
Arabidopsis thaliana, 110
arabinitol, **218-221, 224**
arabinosa, **209, 214-216, 324, 232, 235**
arabinoxylany, 227, 522, 545
-, interakce, 457
arachin, 63
arachinylalkohol, **109**
Arachis hypogaea, 15, 105
Arenga pinnata, 236
arginin, **5-8, 336, 356, 360, 361**
argypyrimidin, **355**
arsen, 461, 462, 488, 495, **497, 500-502, 507, 524**
arsenobetain, 11, 462, 501, 502
arsenocukry, 462
arsenocholin, 462, 501, 502
askorbát sodný, 431, 434
askorbigen, **431, 432, 440**
askorbyl-palmitát, 431
askorbyl-sulfát, 430
asparagin, **5-7, 9, 342**
Aspartam viz aspartylfenylalanin
aspartylfenylalanin, 35
Aspergillus, 11, 85, 185, 237, 464, 550
- *niger*, 237, 464
- *oryzae*, 11, 85
- *soyae*, 85
astaxanthin, 377
Astragalus, 489
Atuna racemosa, 103
Avena coleoptiles, 408
avenalin, 62
avenasterol, **138, 141, 142, 204, 205**
avenin, 62
avidin, 58, **59, 61, 372, 420**
Azotobacter, 484

B

Bacillus, 85, 398, 550
- *natto*, 85
- *subtilis*, 85
bacitracin, 29
Bacterium mannitopoeum, 221
bakteriociny, 29
balenin, 32, 33
barium, 507
batylalkohol, 112
báze Schiffova, 337-339
benzaldehyd, 81
benzimidazol, dimethyl-, 426, 427
benzoylglukosy, 227
Beta vulgaris, 16, 236
betain, 11, 239
betalainy, 21
betonicin, 11
biacetyl, 228
bibenzyl, 81
bifidin, 238
Bifidobacterium, 238, 243, 464
- *bifidum*, 238, 243
biliverdin, 472
bílkoviny, 35
- denaturované, 36
- fibrilární, 36
- jednoduché, 36
- katalytické, 35
- konjugované viz - složené
- modifikované, 65
- myofibrilární, 46, 49, 52
- nativní, 36
- neplnohodnotné, 36
- obranné, 35
- plnohodnotné, 36
- pohybové, 35
- regulační, 35
- sarkoplasmatické viz. - myofibrilární
- senzorické, 35
- sérové viz - syrovátkové
- složené, 36
- strukturní, 35, 46, 49
- syrovátkové, 53, 56
- transportní, 35
- upravené viz - modifikované
- vláknité viz - fibrilární
- výživové, 35
- zásobní, 35
-, denaturace, 41, 42
-, disociace, 40
-, efekt vsolovací, 527
-, efekt vysolovací, 527
-, hydratace, 40
-, interakce, 453-455

-, izoláty, 65
-, koprecipitáty, 58
-, koncentráty, 65
-, maso, vady, 52
-, -, zrání, 51
-, reakce, 66
-, struktura, 37
-, vsolování, 548
-, vysolování, 548
biocytin, 420, 421
bioflavonoidy, 444, 445
biotin, 58, 61, 371, 372, 419, 469
- sulfon, 420, 421
- sulfoxid, 420, 421
biotinillysin viz biocytin
bis(pyridoxyl)disulfid, 417, 418
Blighia sapida, 12
Boletus edulis, 19, 386
bor, 492-494
Borago officinalis, 100
Borassus flabelliformis, 236
boritany, 493
bornesitol, 221, 222
bovolidy, 105, 106
brachiosa viz isomaltosa
Brassica, 14, 32
brassikasterol, 138, 141, 142
Brevibacterium linens, 34
Brevoortia tyrannus, 100
bromičnany, 64
butanal, 78
butandiol, 220
butiin, 14
butylcysteinsulfoxid viz butiin
butyrospermol, 137, 138
Butyrospermum parkii, 100

C

Calendula officinalis, 103
Camellia sinensis, 16, 502
Canavalia ensiformis, 11, 17, 481
Candida, 65, 428, 550
- *utilis*, 428
Cantharellus cibarius, 386
CEL, 355
cellobiosa, 216, 231, 232, 234
cellotriosa, 234
celulosa, 217, 271, 312, 335, 545
-, ethery, 227, 546
-, interakce, 457
centosa, 234, 235
Centrophorus, 112
ceramid-fosfát, 126
ceramidy, 126, 130, 133
cerebrokuprein, 476

cerebrosidy, **130**
ceridy, 108
ceroidy, 132
Ceroxylon andicola, 111
ceruloplasmin, 472, 476, 477
cerylalkohol, **109**
ceryl-cerotát, **109**
cetylalkohol, **109**
cetyl-palmítát, **109**
ciceritol, **223**
cín, 495, **503, 504**
-, sloučeniny, 503
citral a viz geranial
citrostadienol, **137, 140**, 146 204, 205
citrin, 445
citrullin, **16**
Citrullus lanatus, 20
Cladosporium, 550
Claviceps purpurea, 386
Clostridium, 29, 464, 481 484, 550
- *botulinum*, 29, 432
- *perfringens*, 238
Clupanodon melanostica, 100
Clupea harengus, 100
- *pilchardus*, 100
CML viz karboxymethyllysin
Coccus ceriferus, 110
- *lacca*, 111
Cocos nucifera, 98, 236
Collybia, 14
Copernicia cerifera, 111
Coriandrum sativum 102
Crotalaria, 20
Cucurbita maxima, 18
- *pepo*, 18
cukr invertní, 214, **237**
cukry viz sacharidy
- alkoholické alicylické viz cyklitoly
- alkoholické viz alkoholy cukerné
-, acetáty, 227
-, anhydrydy, **228, 312, 313**
-, anomery, **212**
-, estery, **227**
-, ethery, **227**
-, fosfáty, 215, 227
-, sulfáty, 227
cyklistoly, **218, 219, 221**, 223, 244
cykloadenosin, 429
cykloalliiin, **19**
cykloartenol, **136-138** 139, 140, 142, 146, 205
cyklobranol, **137, 139, 140**, 204, 205
cyklodextriny, 232
cykloeukalenol, **137, 140**, 205
cyklohexitoly, **219**
cyklolaudenol, **137, 139, 140**

cyklopentenolony, **328, 330**
cyklopentenylglycin viz glycín, cyklopentenyl-cyklosadol, **137, 139, 140**, 146, 204
cyklosy viz inositolы
cykloten, **328**
cyprimin, 37
cystathionin, **14, 15**
cystatin, 58, **59**
cysteamin, interakce s kovy, 452
cystein, **5-7, 9**, 336, 343, 349, 353, 356, 365,
417, 419
-, reakce, **66, 67, 453**
-, S-alk(en)yllderiváty viz
alk(en)ylcysteinsulfoxidy
cystin, **9, 10**
-, dioxidы, 66
-, disulfoxidy, 66
-, meso-, 27, 28
-, monooxidy, 66
-, reakce, **66, 67**
-, tetraoxidy, 66
-, trioxidы, 66
cytosinfosfáty, 46
červeň tokoferolová, 394

D

Daucus carota, 102
Debaryomyces, 550
deferrikoprogen, 471
dehydroalanin, 14, 29, **75**, 353
dehydrocholesterol, 142, 383, 384, 386
dehydroprotein, **69**, 74-76
dehydrositosterol, 383
demethylsteroly viz steroly
dendroketosa, **210, 211**
deoxyaldosy, 342
deoxycukry, **79, 228**, 342
deoxyglukosa, 79
deoxyglykosulosy, **228**
deoxyhexodiulosa viz ulosy
deoxyhexodiulosa viz ulosy
deoxyhexosulosa viz ulosy
deoxyhexosy viz methylpentosy
deoxyribosa, **215, 228, 229**, 335
deoxyulosy viz ulosy
depsipeptidy, 31
dermatan-sulfát, 229
desmin, 46
desmosiny, **49-51**, 477
desmosterol, **138, 141**, 145, 145
Desulfovibrio, 481
dethiobiotin, 419-421
dethiothiamin, 404
dextrantriosa viz isomaltotriosa
dextriny, 370

- dextrosa viz glukosa
DHA viz kyselina cervonová, **91**
diacetylformoin, 316, 318, 325, **352**
diacylglyceroly, **113**, 197
dialdosylaminy, **341**
dialkyldihydropyraziny, 342
diallyldisulfid, 404
dibenzoylperoxid, 64
didehydroretinol, **373**, 375
dienaly, 178, 179
difenoly, 83
difruktozamin, **341**
diglukosylamin, **341**
diglyceroly, 334
dihomomethionin, **15**
dihydroergosterolu, 383
dihydrofyllochinon, 398
dihydropterin, 425
dihydropyraziny, 359
dihydropyrrolopyrazinony, **346**
dihydroriboflaviny, 405
dihydrovitamin K₁ viz dihydrofyllochinon
dihydroxyaceton, **210**, **321**, **322**, 323, 324, 326-328, 361
dihydroxyfenylacetaldehyd, 78
dihydroxyfenylalanin, **17**, **18**
diketosaminy, **341**, 344
diketosy, 228, 353, 367
dikumarol, 397
dimethylarsinoylribosidy, 462
dimethyldiselenid, 488, 491
dimethyldisulfid, 81, 408
dimethylglycin, **11**, 446
dimethylrtuť, 451, 464, 499
dimethylselenid, 488
dimethylsteroly, **136-138**, 142, 204, 205
Dimocarpus longan, 105
dioxolany, 327
dioxopiperaziny, 30, **72**
dipeptidy, 10, **32**, **33**, 46, 74
- cyklické viz dioxopiperaziny
- histidinové, 10, **32**, **33**, 46
disulfidy, 57
diulosy viz diketosy
DNA, 353
DOPA viz dihydroxyfenylalanin
dopamin, 71, 430
DPA viz kyselina klupadonová, **91**
draslík, **464-465**
dusičnany, 484, 507
dusitany, 439, 484, 507
- echinenon, 373, 374, 376
eikosanoidy, 96
Elaeis guineensis, 98
elaeokarpusin, 440
elastiny, 36, 37, 46, 47, 49, **50**
emulgátory **197**, **531**
emulze, 522, **530**
endioly, **313**, 322, 331, 333, 344
endoperoxidy, **164**
Enterobacter, 464
EPA viz kyselina timnodonová, **91**
epikampesterol, 146
epilaktosa, **242**, 244, 335, 367
epinefrin, 10, 71
episterol viz gramisterol
epoxykyseliny, **164**
epoxyretinol, 379
ergokaciferol, **383**, 384-386
ergostan, **137**
ergosterol, **138**, **141**, **142**, 145, 383, 386, 387
ergothionein, 11, **19**
ericitrin, 445
eriodyktin viz ericitrin
erlosa, 235, 240
erythritol, **218**, 220, 221
erythrodiol, **137**, **138**
erythrokuuprein, 476
erythrosa, **208**, 324, 325, 326, 342
erythrosin, 492
erythrulosa, **210**, 326
Escherichia, 238, 396, 398, 464, 471, 480, 484, 550
- *coli*, 238, 396, 398, 480, 484
estery voskové, 108
estolidy, **146**, **147**
ethanol viz ethylenglykol
ethanin viz theanin
ethanolamin, 124, 445
ethiin, **14**
ethylcysteinsulfoxid viz ethiin
ethylen, 12
ethylenglykol, 218, 333
ethylglutamin viz theanin
ethylketony, 78
eufol, **137**, **138**
eumelaniny, 477
Euphorbia antisiphilitica, 111
Exocarpus, 103

F

- FAD, 405-407, 467
fagopyritoly, **222**
Fagus sylvatica, 20, 21
faktory esenciální výživové, **1**
- exogenní, **2**

E

- Ecklonia radiata*, 462
edestin, 62

fallotoxiny, 29
felinin, **14, 15**
fenoly, 238, 459, 507
fenylacetaldehyd, 78, 81
fenylalanin, **5-8**
-, karboxyfenyl-, 17
fenylethylamin, 71
fenylglycin, **17, 18**
fenylmerkurichlorid, 488
fenylpropanal, 81
feoftiny, interakce s kovy, 460
feomelaniny, 477
ferredoxiny, 471
ferrichrom, 471
ferritin, 37, 471, 472, 487
fibrin, 51
fibrinogen, 51
fibroin, 51
F-kyseliny viz kyseliny furanové
flavinadenindinukleotidu viz FAD
flavinmononukleotid viz FMN
flavonoidy, 235, 459
flavoprotein, 58, **59**
fleiny, 239
fluor, 467, **492, 493**
-, komplexy, 502
fluoridy, 493, 507
FMN, 405-408, 467
folacin, 238, 371, 372, **422**, 445
-, polyglutamylpeptidy, 423
formaldehyd, 53, 78, 218, 319, 324-326, 328, 332, 333
formosa, **328, 329**
formylkynurenin, 67
fosfatidy, **124-125**
fosfatidylethanolamin, **124**
fosfatidylglycerol, **125**
fosfatidylcholiny, **124**, 445, 446
fosfatidylinositol, 446
fosfatidyl-*myo*-inositol, **125**
fosfatidylserin, **125**
fosfáty cukerné, 215
fosfoinositoly, 221
fosfolipidy, **87, 124**, 445
-, emulgátory, 532
-, obsah, **128**
-, použití, **129**
-, reakce, **202, 203**
-, složení, **127**
-, výskyt, **128**
fosfopantethein, 413
fosfoproteiny, **36**, 54, 58
fosfor, 384, **465, 467-469**, 494
fosforečnany, 451
fosfoserin, **10, 11**, 75

fosfovitin viz fosvitin
fosvitin, 10, 36, **59-61**, 473
fotosenzibilizátory, **176, 177**
Fragaria vesca, 227
Fraxinus chinensis, 110
fruktany, 522
fruktooligosacharidy, 232, **235, 237**, 240
fruktosa, **210**, 214-217, 232, 234, 237, 244, 311-314, 316, 319, 321, 322, 324, 331 334-336, 350
fruktosamin, **229**, 345
fruktosan, **228**, 239
fukosa, 216, **228, 229**, 243
-, methyl-, 227
fukosterol, **138, 141, 142**, 145
furan-2-karbaldehyd, 79, 82, 313-315, 319, 320, 333, 335, 344, 345, 347, 353, 358-360, 363, 364, 403, 438, 439
furan-3-ony, **315-320**, **347, 349**, 350, 366
furanosy, **211, 214**
furany, **313, 319**, 347, 349, 350, 403, 438, 439
furcellaran, gel, **528**
furfurylalkohol, 333, 335, 367
furosin, 16, **351**, 367
fyllochinon, **396**
-, epoxid, 398
fytáty, 446, 451, **457**, 475
fytin, **221**, 223, **457**, 467
fytochelatiny, 32, **455**
fytol, 104, 388
fytosfinganin, **126**
fytosiderofory, 21, **453**
fytostanoly, **141**
fytosteroly, 138, **141**, 143, **145**
fytymenachinon viz fyllochinon

G

GABA viz kyselina aminomáselná
Gadus morrhua, 100
galaktinol, **222**, 223
galaktitol, **218**, 219, 221, 224
galaktocyklity, 244
galaktolipidy, **129, 130**
galaktomannany, gel **528**
galaktooligosacharidy, 222, 232, **240-244**
galaktopinitoly, **223**
galaktosa, 58, **209**, 214-217, 222, , 232, **242-244**, 312, 315, 323, 367
galaktosamin, 54, 58, 215, **229**
-, *N*-acetyl-, 54, 227, **229**, 243
galaktosan, **312**
galaktosylacylglyceroly, 129
galaktosylisomaltol, **315**
galaktotriosa, 242
galium, 495
gangliosidy, **130**, 132, **133**

- gastrin, 477
gellan, gel, **529, 530**
gely, 41, 522, **527-530**
gencianosa, 240, 234, 235, 237, 311
genciooligosacharidy, 232
geranial, 372
geraniin, 440
germanium, 495
Ginkgo biloba, 416
ginkgotoxin, 416
gliadiny, 37, **61-63**
globulin G₁ viz lysozym
globuliny G, **59**
globuliny, 36, **37**, 51, 58-63
glucitol, **218**, 219, 221, 223, 224, 237, 333, 334
Gluconobacter oxydans, 334
glukobrassicin, 440
glukoibervirin, 15
glukonapin, 15
glukonolaktony, **224, 225, 323**
glukoooligosacharidy, **233**
glukosa, **209, 211**, 214-217, 231, 232, 234, 237, 241, 243, 244, 311-315, 321, 322, 324, 331-334, 336, 343
glukosamin, 58, 215, **229**
-, N-acetát, 227, **229**, 243
glukosan, **228, 312**
glukosapan, **356, 357**
glukosinoláty, 15, 226, 440, 493
glukosylaminy, 79
glukosylisomaltol, **315**
glukosylsitosterol, **143**, 144
glukothiamin, 403
glukuronidy, **226**
glukuronolaktony, **225, 226**
glutamat, natrium-hydrogen-, 465
glutamin, **5-7, 9**
-, terminální, 73
glutamyldipeptidy, 12, 14, 17, **32**
glutamylkyanoalanin, 17
glutamylpeptidy viz glutamyldipeptidy
glutathion, **31, 32**, 440, 487, 488
gluteliny, **37**, 61-63
gluten viz lepek
glyceraldehyd, **208**, 323, 324, 327, 333
glycerofosfolipidy, **87**, 548
glyceroglykolipidy, **87, 129**
glycerol, 124, 195-197, 201, 218, 220, 221, 333, 550
-, estery, **112, 113**, 195
-, ethery, **112**
glycerolipidy, **87**
glyceron viz dihydroxyaceton
glycin, **5-8**, 361, 364
-, karboxycyklopropyl-, 13
-, methylencyklopropyl-, 12
glycinin, 63
glycitoly viz alkoholy cukerné
glycylglycin, **31**
glykany viz polysacharidy
glykoalkaloidy steroidní, 142
glykofosfoproteiny, 10
glykogen, 46, 49, 52, 215, 546
glykolaldehyd, 78, 81, 218, **321, 322**, 324, 327, 328, 333, 342, 343, 364
glykolipidy, **87, 124, 129**
glykoproteiny, **36**, 54, 56, 58, 229
glykosany viz anhydrocukry
glykosidy, **226, 228, 311**
-, kyanogenní, 13
-, C-, **226**
-, N-, **226, 229, 337-339**, 342, 367
-, O-, **226**
-, S-, **226**
glykosulosy viz ulosy
glykosylaminy viz glykosidy, *N*-glykosidy
glykosylceramid-sulfáty, **130, 131**
glykosylsacharosa, 232, 237, **239**
glyoxal, 53, 78, 80, 218, 324, 325-327, 331-333, 343, 353, 355, 364
GODIC, **355-357**
goitrin, 493
goitrogeny, 493
GOLD, **355, 356**
Gossypium, 105
gramicidin, 29
gramisterol, **137, 140**, 205
guanosin-fosfáty, 46
gulosa, **209**, 214
guma arabská, 526, 546
-, guarová, 546
-, konjaková, gel, **528**
-, lokustová, 546
-, lokustová, gel **528**
gynokardin, 105

H

- Hansenula*, 85, 550
harman, **77**
hemicelulosy, 214, 217, 227
-, interakce, 457
hemoglobin, 36, 37, 46, 439, 470, 473, 480
hemokyanin, 476
hemosiderin, 471
hemovanadin, 487
hemy, interakce, 460
heptulosy, 215
hercynin, 11
hesperidin, 445
heteroglykosidy, **226**

heterolipidy, **87, 124**
hexahomomethionin, **15**
hexan, 135
hexanal, 170
hexitoly, 221
hexosaminy, **229**
hexosy, **207**, 214
Hippophae rhamnoides, 102
histamin, 71
-, interakce, 452
histidin, **5-8**, 353, 356, 361
histony, **37**
hliník, 495, 495, **502, 503**, 506, 507
-, komplexy, 502
hodnota energetická, **1**
- nutriční viz - výživová
- výživová, **1**
homoarginin, **16**
homobetain, 11
homocitrullin, **16**
homocystein, **13, 14**, 423
-, interakce, 453
homoglykany, 545
homoglykosidy, **226**
homochinizolát, **366**
homokarnosin, **32, 33**
homolipidy, **87, 108**
homomethionin, **13, 14**, 15
homoserin, **13**, 17
hopanoidy, 141
hordein, 37, 62
hordenin, 62
Hordeum, 63
hormony steroidní, 142
hořčík, **465-469**, 494, 507, 508, 524
huminy, 506, 507
Huso huso, 104
Hydnocarpus, 105
- *anthelminticus*, 105
- *kurzii*, 105
- *wightiana*, 105
hydratace, 543
hydráty, 544
hydrogenuhličitany, 506-508
hydrokoloidy, 2
hydroperoxidy, 66, 67, **159-164, 178**, 331
hydroxyaceton, 228, 324, 325 327, 328
hydroxyacetylfurán, 314, **316**, 350
hydroxyaminokyseliny, 73
hydroxyarginin, 16
hydroxybiacetyl, 324
hydroxyfenylacetaldehyd, 78
hydroxykobalamin, 426, 427
hydroxylkyseliny, **164**
hydroxyleuciny, 13

hydroxylysin, **9, 10**, 16, 36, 430
hydroxymethylglyoxal, 228, 324, 325, 327
hydroxymethylprolin, 18
hydroxymethylriboflavin, 407
hydroxynon-2-enal, 189, 190
hydroxynon-2-enal, 356
hydroxyprolin, **9, 10**, 27, 28, 349, 430
hydroxypropanal, 78, 81, 228, 324-327
hypervitaminosa, **372**
hypoglycin, **13**
hypotaurin, 445
hypovitaminosa, **372**
hypoxanthin, 483

CH
chakobiosa, 235
chimylalkohol, **112**
chinizolát, **366**
chinony, 83
chinovosa, **228, 229**
chitin, 227, 229
chitosamin viz glukosamin
chlor, **465, 466**
Chlorella, 36, 65
chloridy, 466, 506, 507
chlororofyly, interakce s kovy, 460
cholekalciferol, **383**, 384, 385, 386, 494
-, metabolity, 384, 385
cholestan, **136**
cholesterol, 36, **138, 141-143, 144-146**, 548
cholin, 11, 124, 444, 445
Chondria, 14
chondroitin-sulfát, 229
chondrosamin viz galaktosamin
chrom, **477, 485-486**, 495, 507
Chromobacterium, 464
chromodulin, 485
chromoproteiny, **36**
Chrysanthemum coronarium, 105
chut', 2

I
iditol, **218**, 219, 221
idosá, **209**, 214
ikosanoidy, 447
imbibice, **525**
imidazochinoliny, 17
imidazochinoxaliny, 17
imidazolidinony, 342
imidazolidiny, 83
imidazoly, 347, 348, 350, 370
imidazopyraziny, 86
imidazopyridiny, 17
IMP viz kyselina inosinová
Impatiens balsamina, **103**

imunoglobuliny, 53, 56, 57, 60
Indigofera hendecaphylla, 17
indium, 495
indol, 68
indoly, 238
indospicin, 17
inositol, 219, 220
-, *epi*-inositol, 220
-, *chiro*-inositol, 220-222
-, *meso*-inositol viz *myo*-inositol
-, *muko*-inositol, 220
-, *myo*-, 124, 220-223, 444, 446, 468, 469
-, *neo*-inositol, 220
-, *scyllo*-inositol, 220-221
-, *cis*-inositol, 220
-, interakce, 456
insulin, 29
inulin, 217, 232, 237
inulobiosa, 237, 238, 240
isoalliin, 14, 19
isobutylamin, 71
isodesmosin, 477
isofukosterol, 146
isokestosa viz kestosa
isokyseliny, 104, 92
isoleucin, 5-8, 10, 13, 69
-, *allo*-, 27, 69
isomalt viz palatinitol
isomaltol, 239, 315, 316, 317, 441
isomaltooligosacharidy, 232
isomaltosa, 234, 235, 237, 311
isomaltosylglukosa, 234
isomaltotetraosa, 234
isomaltotriosa, 234, 235
isomaltulosa, 232, 237, 238, 239, 240
isopanosa, 234, 235
isopren, 373
isoprenoidy, 135
isopyridoxal, 416
isopyrovitaminy D, 387
isoraffinosa viz umbelliferosa
isothiokyanáty, 493
-, produkty, 82
-, reakce, 81-84
isotrehalosa viz β,β -trehalosa
isovitaminy D, 387
isowillardiin, 20, 21
isoxazolin-5-ony, 20
izotermy sorpční, 519, 552-554

J

jakost energetická, 2
- hygienicko-toxikologická, 2
- nutriční viz - výživová
- senzorická viz - smyslová

- smyslová, 1, 2
- výživová, 1
Jasminum grandiflorum, 180
jasmon, 180
jasmonoidy, 180
jevy kapilární, 520, 521
jod, 491-493
jodičnany, 64, 492
jodidy, 492

K

kabigen viz methylmethionin
kadaverin, interakce s kovy, 452
cadmium, 488, 495-498, 507, 524
kadystiny viz fytochelatiny
kaffearin viz trigonellin
kalcidiol, 385, 386
kalcitonin, 477
kalcitriol, 386, 386
kalmodulin, 466
kampestan, 137
kampesterol, 136-138, 141, 146, 206
kanalin, 13, 17, 21
kanavanin, 10, 17, 21
karagenany, 227, 228, 296, 529, 546
-, gel, 528
karamel, 369
karbinolaminy, 337
karboliny, 343, 417, 418
karboxybiotin, 420
karbooxycyklopropylglycin viz glycin, karbooxy-cyklopropyl-
karboxymethylcelulosa, 546
karboxymethyllysin, 353, 357
kardiolipin, 102, 125
karnaubylalkohol, 109
karnitin, 10, 11, 12, 430, 444, 445
-, acetyl-, 444
karnosin, 32, 33
karoten, 371-382
-, α -, 373-376, 378
-, β -, 371, 373-382
-, -, epoxidý, 379-381
-, -, reakce, 379
-, -, radikály, 381, 382
-, -, stereoisomery, 379, 380
-, γ -, 373-378
karthamin, 226
kasein,
-, kyselý, 58
-, α -, 47, 53, 54, 55, 56
-, β -, 53, 55, 56
-, γ -, 53
-, κ -, 53, 55, 56
-, *para*- κ -, 57, 73

- kaseináty, **58**, 76
kaseinmakropeptid, **57**
kaseiny, 10, 22, 36, 41, 47-56, 58, 73, 244, 473, 524, 532
-, micely, **54-56-58**
-, proteolýza, **57**, **58**
katechiny, 330, 331
catecholaminy, 10, 71, 430
catecholy, 471
kebrachitol, **221**, **222**
kefalin, 124
kelosa, **239**, 240, **241**
keratiny, 36, 37, 39, 47, 49, **50**
kestosa, 235, **238-240**
ketaldoesy viz aldoketosy
ketokyseliny viz oxokyseliny
ketony alifatické, **135**
ketosaminy, 79, **229**, **339-341**, 344, 345, 347
ketosy, 207, 210
ketosylaminy, **229**, **339-341**
kitol, **377**
klathráty, **133**
Klebsiella, 484
klerosterol, **138**, **141**, **142**
klupein, 37
koagulace, 525, 526
koalescence, 530
kobalaminy, **427**
kobalt, 426, 427, **477**, **483**
kobinamid, 426
koenzym A, 10, 412-415, 469
koenzym Q, 444, 446, 447
kofein, 412
kojibiosa, 234, 235
kolageny, 10, 36-38, 46, 47, **49**, **50**, 52, 355, 509
kolamin viz ethanolamin
koloidy, **522**, 523
- micelární, **523**, 524
konalbumin viz ovotransferrin
konarachiny, 63
kondenzace kapilární, 519
konnektin, 46
kontaminanty viz látky znečišťující
- endogenní viz - sekundární
- exogenní viz - primární
- primární, **2**
- procesní viz - sekundární
- sekundární, **2**
- technologické viz - sekundární
konzistence, **2**, **533**
koprecipitáty bílkovin, **58**
korrinoidy, 238, 371, 372, 423, **426**, **427**
-, interakce, 459, 460
korrin, 426
kovy, interakce, **451-461**
kreatin, 11, **17**, 46, 51, 73
kreatin-fosfát, **17**, 467
kreatinin, 17, 46, 51, **73**, 86
kreaton, **73**
kryptoxanthin, β-kryptoxanthin, 373, 374, 376
křemík, **492**, **494**, **495**
kukurbitin, **18**, **19**
kulér cukerný, **369**
kutin, 109
kyanidy, 17, 493, 507
kyanoalanin, **17**, **18**
kyanokobalamin, 426-428
kynurenin, 67
kyselina abietová, **196**
- acerová, **225**, **226**
- acetylaktaminová viz - acetylneuraminová
- acetylmuramová, **230**
- acetylneuraminová, 54, 60, 227, **229**, **230**, 243
- adrenová, **91**
- akonitová, 239
- aleprestová, **94**
- aleprová, **94**
- aleprylová, **94**
- ambrettolová, **94**
- aminoakrylová viz dehydroalanin
- aminobenzoová, 444, 445
- aminocyklopropankarboxylová, **12**
- aminokrotonová, 29
- aminomalonová, 34
- aminomáselná, **11**, 29, 31, 73, 74, 413
- aminopropionová viz alanin, β-
- aminopyrrolidinkarboxylová, 20
- aminosulfobutanová, **28**
- arabinonová, 225
- arachidonová, **91**, **92**
- arachová, **89**, 98
- asklepowá, **89**, 102
- askorbová, 64, 224, 334, 352, 353, 371, 372, 383, 403, **429**, 472
- -, interakce s kovy, 458
- asparagová, **5-7**, **9**
- -, isomerace, 69
- -, terminální, 73
- azetidinkarboxylová, **21**
- behenová, **89**, 98
- benzoová, 12
- betulinová, **137**, **138**
- boritá, 493
- bovinová viz - rumenová
- brassidová, **89**
- cerebronorová, **94**
- cerotová, **89**
- cervonová, **91**
- cetelaidová, **89**
- cetolejová, **89**

- citronová, 458, 472, 524
- cukrová viz - glukarová
- cyklohexylundekanová, **93**
- cysteinsulfenová, 67
- cysteinsulfinová, 67
- cysteinsulfonová viz - cysteová
- cysteová, 67
- deglutamyllentiniková, 14
- dehydroaskorbová, 327, **429**, **430**, 435, 441
- -, hydrát, 434, 435, 437, 441
- dehydrosterkulová, **105**
- densipolová, **94**
- deoxyaskorbová, 430, 431, 434
- deoxyheptonová, **225**, **226**
- deoxycholová, 142
- diaminomáselná, **16**, 20, 21
- diaminopropionová, **16**, 20, 76
- diaminovalerová viz ornithin
- dihomo- γ -linolenová, **91**, 97
- dihydrofolová, 422, 425
- dihydroibotenová viz - tricholomová
- dihydropteroylglutamová viz k. dihydrofolová
- dihydrosterkulová, **94**, **105**
- dihydroxyglutamová, 15
- dihydroxymáselná, 225
- dihydroxystearová, **93**, **94**
- dimerkaptooktanová, 446
- dimethylarsinová, 461, 501, 502
- dimorfekolová, **94**
- dioxogulonová, 327, 441
- dokosahexaenová viz DHA
- dokosapentaenová viz DPA
- dženkolová, **14**, **15**
- elaidová, **89**, **90**
- eleostearová, **91**, 103
- enanthová, **88**
- epoxylinolová, **94**
- epoxyolejová, **94**
- eruková, **89**
- erythrorbová viz - askorbová
- erythroaskorbová, 430, 434, 441
- erythronová, 225, 332
- ethylendiamintetraoctová, 453
- fellonová, **94**
- fenylarsonová, 501
- ferulová, 131
- folová, 372, **422**
- formyltetrahydrofolová, 423, 424
- fosfatidová, **124**
- fumaramová, **72**
- fumarová, 72, 80
- furankarboxylová viz - pyroslizová
- furoová viz - pyroslizová
- fyseterová, **89**
- fytanová, **93**, **104**
- fytinová viz - fytová
- fytomonová viz - laktobacillová
- fytová, 64, **221**, 446, 451, **456**, 467, 468, 472, 473
- gadolejová, **89**
- galaktarová, **224**
- galakturnová, **224**, **225**, 529
- gallová, 227
- gheddová, **89**
- glukarová, **224**
- glukometasacharinová, 225
- glukonová, **224**
- glukosacharinová, 225
- glukosylnicotinová, 410
- glukuronová, **225**
- glutamová, **5**-**7**, **9**, 239, 364, 550
- glutiminová viz - pyroglutamová
- glycerová, 224, 225, 325, 326, 430
- glykochenodeoxycholová, **143**
- glykocholová, **143**
- glykolová, 46, 225, 325, 333
- glyoxylová, 224
- gondoová, **89**
- gorlová, **94**
- guluronová, 225, 530
- hippurová, **12**
- hiragonová, **91**, **103**
- homocysteová, **28**
- homopantothénová, **413**, 414
- hormelová, **94**
- hyaluronová, 229
- hydnokarpová, **94**, **105**
- hydroxyglutamová, **15**
- hydroxylinolenová, **94**
- hydroxymethylfurankarboxylová, 225
- hydroxymethylthiobutanová, 74
- hydroxynervonová, **94**
- hydroxypropanová, 225
- chaulmoogrová, **93**, **94**, **105**
- chenodeoxycholová, **143**
- chinová, 224
- cholová, **143**
- ibotenová, 15, **19**, 28
- inosinová, 46
- isanová, **92**, **103**
- isoaskorbová, **430**, 431
- isokaprinová, **93**
- isokapronová, **93**
- isolaurová, **93**
- isomyristová, **93**
- isopalmitová, **93**
- isoricinolejová, **94**
- isosacharinová, 225
- isostearová, **93**

- isovalerová, **93, 103**
- jablečná, 224, 472
- jantarová, 46, 472
- jasmonová, **94, 180**
- jodgorgová viz trijodthyronin
- kakodylová viz - dimethylarsinová
- kalcitroová, 385
- kalendová, **91, 103**
- kaprinová, **89**
- kaprolejová, **89, 102**
- kapronová, **89, 97**
- kaprylová, **89**
- karminová, 226
- karnaubová viz - lignocerová
- kávová, 131
- kemolenová, **94**
- ketodeoxyoktonová, **225, 226**
- klupadonová, **91, 92, 103**
- klupanodonová, **91**
- kobynová, 426
- kobyrinová, 426
- kobyrová, 426
- kolnelenová, **180**
- koronarová, **94**
- kouepinová viz - α -likanová
- kvískvalová, **20**
- lakcerová, **89**
- laktaminová, 215
- laktobacillová, **93, 94, 105**
- lanocerová, **94**
- laurolejová, **89**
- laurová, **89**
- levulová, 225, **319**
- lignocerová, **89, 98**
- likanová, **94, 95**
- limekvová, **89**
- linderová, **89**
- linolelaidová, **91**
- linolenová, **91, 101, 102**
- α - viz - linolenová
- γ -l, **91, 97**
- -, oxidace, **160, 163**
- linolová, **90, 91, 100, 101**
- -, konjugovaná viz - rumenová
- -, oxidace, **160-162**
- linusová, **94**
- lipoová, 444, 446
- listová viz - folová
- lithocholová, 142
- lysofosfatidová, **124**
- malvalová, **94, 105**
- mannonová, **224, 225**
- mannuronová, **224, 225**
- margarová, **88**
- máselná, **89, 97, 237**
- Meadova, **95**
- melissová, **89**
- methylarsonová, 461, 501, 502
- methylenglutamová, **15**
- methylenreduktová, **352**
- methylglukuronová, **227**
- methylglutamová, **15, 28**
- methylguanidinoglyoxyllová viz kreaton
- methylpalmitová, **93**
- methylstearová, **93**
- methyltetrahydrofolová, 423, 424
- mléčná, 46, 49, 52, 224, 225, 237, 323, 325, 333, 472
- močová, 483
- monodehydroaskorbová viz radikály askorbové kyseliny
- montanová, **89**
- moroktová viz - stearidonová
- mravenčí, 319, 325, 327, 328, 333, 335, 347, 367
- mugineová, **21, 22, 453**
- mykoceranová, **93**
- myristolejová, **89, 102**
- myristová, **88, 89, 98**
- neopalmitová, **93**
- nervonová, **89, 102**
- neuraminová, 58, **229**
- nikotinová viz niacin
- nisinová, **91, 103**
- obtusilová, **89**
- octová, 237, 324-328
- oktadekadienová viz - rumenová
- oleanolová, **137, 139**
- olejová, **89, 90, 100, 101**
- -, oxidace, **160, 161**
- orotová, 444, 445
- oxalylaminopropionová, 20
- oxoglutarová, 224
- oxomáselná, 73, 74, 78, **80, 81**
- oxopropionová, 78, **80, 81**
- oxopyrrolidinkarboxylová viz - pyroglutamová
- oxopyrrolidinkarboxylová viz - pyroslizová
- palmitelaidová, **89**
- palmitolejová, **89, 102**
- palmitová, **88, 89, 98**
- palmitoylaskorbová viz askorbylpalmitát
- pangamová, 11, 444-446
- pantoová, 412-413, 415
- pantothenová, 10, 371, 372, **412, 413, 469**
- parinarová, **91, 94, 103**
- pelargonová, **88**
- pentadekanová, **88**
- petroselaidová, **89**
- petroselinová, **89, 102**
- pipekolová, **18, 19**

- pivalová, **93**
- plasmanová, **126**
- plasmenová, **125, 126**
- pristanová, **93, 104**
- propionová, 237
- pteroylglutamová viz - listová
- puniková, **91, 92, 103**
- pyridoxová, 416, 419
- pyroglutamová, 31, **72, 73**
- pyrohroznová, 73, 74, 80, 224, 225
- pyrosлизová, 28, 80, 225, 239, 333, 441
- reduktová, **352**
- retinoová, **374, 375**
- riboflavinová, 408
- ribonová, 225
- ricinolejová, **93, 94, 106**
- rumenová, **90, 103, 158**
- sarcinová, **93**
- sativová, **94**
- selacholejová viz - nervonová
- sialová, 132
- skorbamová, 442, 443
- slizová viz - galaktarová
- staridonová, **91, 103**
- stearolová, **92, 103**
- stearová, **88, 89, 98**
- sterkulová, **93, 94, 105**
- stizolobinová, **21**
- stizolobová, **21**
- šikimová, 224
- šťavelová, 430, 435-437
- tarirová, **92, 103**
- taurodeoxycholová, **143**
- taurocholová, **143**
- tetrahydrofolová, **422, 423-425**
- tetrahydropteroylglutamová viz
- tetrahydrofolová
- tetronová, 331
- thiooktová viz - lipoová
- thiiová, **93**
- threonová, 225, 430, 435-437
- timnodonová, **91, 97**
- trihydroxystearová, **93**
- tricholomová, 15, **19, 28**
- trichosanová viz - puniková
- tsuzuová, **89**
- tuberkulostearová, **93, 104**
- ursolová, **137, 139**
- vakcenová, 89, 90, 102, 103, 158
- *cis*-vakcenová viz - asklepová
- *trans*-vakcenová, **89, 90, 103, 158**
- valerová, 88
- vernolová, **94, 95, 105**
- vinná, 224, 430, 435, 436, 472
- ximenová, **89, 102**
- kyseliny nenasycené viz - alkenové
  - aldarové, **224**
  - aldonové, **224, 331, 332**
  - alduronové, **224**
  - alicyklické, **105**
  - alkenové, 72
  - alkynové, **103**
  - cukerné, **224**
  - deoxyaldonové, 225
  - dithiokarbamové, 82
  - epoxymastné, **105**
  - furanové, **94, 95, 105, 319**
  - glykarové, **224**
  - glykonové, **224**
  - hydroxamové, 471
  - hydroxymastné, **106**
  - hydroxypipekolové, 19
  - chlorogenové, 226
  - isosacharinové, 315, **321-323**
  - kutinové, 109
  - mastné, **87, 88**
    - biosyntéza, **95**
    - cyklické, 88
    - cyklizace, **150, 151**
    - esenciální, **95**
    - esterifikace, **146**
    - hydrogenace, **154-158**
    - isomerace, **147-150**
    - metabolismus, **96, 97**
    - monenové, 88
    - nasycené, 88
    - nenasycené, 88, **99**
    - nižší **88**
    - obsah v tucích, **98-102, 104**
    - oxidace enzymová, **178**
    - oxidace kovy, **181-183**
    - oxypolymerace, **152**
    - polyenové, 88
    - polymerace, **151-154**
    - radikály, **159**
    - reakce, **146**
    - roзвѣтvené, 88
    - s dlouhým řetězcem, **88**
    - s ultra dlouhým řetězcem, **88**
    - s velmi dlouhým řetězcem, **88**
    - se středně dlouhým řetězcem, 88
    - soli, **146**
    - vlastnosti, **106-108**
    - výživa, **96**
    - zkratky, **113, 114**
    - ztužování, **155**
    - merkapturové, **15**
    - metasacharinové, 313, 315, **321, 322**
    - *trans*-nenasycené, 97
    - oxomastné, **106**

- polyenové, řady n-3, **90**
- polyenové, řady n-6, **90**
- rozvětvené, **103**
- sacharinové, **322, 323**
- sialové, **229**
- sulfenové, **74**
- thiokarbamové, **83**
- uronové, **224**
- žlučové, **10, 142, 143, 238**
- kyslík singletový, **175, 176, 192**
- tripletový, **175**

- L**
- Lactarius deliciosus*, **221**
- Lactobacillus*, **57, 85, 105, 226, 421**
  - *arabinosus*, **105**
  - *bulgaricus*, **57**
  - *plantarum*, **480**
- lakcerylalkohol, **109**
- lakceryl-lakcerát, **109**
- laktalbumin, **37, 47, 56, 57**
- laktaldehyd viz hydroxypropanal
- laktamy, **72, 73**
- laktitol, **241, 242**
- laktoferrin, **473**
- laktoflavin viz riboflavin
- laktoglobulin, **37, 40, 41, 47, 53, 56, 57**
- laktoly, **210**
- laktooligosacharidy, **243**
- laktosa, **57, 215, 216, 232, 233, 240, 241, 242, 244, 311, 315, 323, 335, 336, 350, 355, 367, 457**
  - amorfní, **540**
- laktosacharosa, **232, 237, 241, 242**
- laktulosa, **232, 241, 242, 244, 316, 335, 350, 355, 367**
- laktulosyllysin, **367**
- laminaribiosa, **234, 235**
- lanolin, **110**
- lanostan, **136, 137, 139**
- lanosterol, **136-138, 142, 144, 204, 383**
- lanthionin, **14, 29, 75**
- lathosterol, **138, 141**
- lathyrin, **20, 21**
- Lathyrus*, **15-17, 20, 21, 49**
  - *odoratus*, **21**
  - *tingitanus*, **20**
  - *maritimus*, **15**
- látky aditivní viz aditiva
  - amfifilní, **517**
  - amfipatické viz l. amfifilní
  - antinutriční, **2**
  - cizorodé, **2**
  - gelotvorné viz - želírující
  - huminové viz huminy
- kontaminující viz - znečišťující
- minerální, **448**
- přidatné viz aditiva
- senzoricky aktivní, **2**
- toxické, **2**
- znečišťující, **2**
- želírující, **527**
- živné, **1**
- laurylalkohol, **109**
- lecithin, **88, 124, 128, 129**
- legumelin, **37**
- legumin, **37, 63**
- lektiny, **64**
- Lens*, **20**
- Lentinula*, **14, 19**
  - *edodes*, **14, 19**
- lepek, **62**
- Lepidium sativum*, **15**
- Leucaena leucocephala*, **20**
- leucin, **5-8**
- Leuconostoc mesenteroides*, **238**
- leukoflavin viz dihydroflaviny
- leukosin, **37, 62**
- leukotrieny, **96**
- levanbiosa, **240**
- levany, **239**
- levoglukosan viz glukosan
- levulosa viz fruktosa
- levulosany, **237**
- Licania*, **106**
- Licania arborea*, **106**
- Licania rigida*, **106**
- lichesterol, **138, 145**
- linatin, **18, 19, 372, 416**
- Linum usitatissimum*, **18**
- lipidy, **87, 88, 112**
- lipidy epikutikulární, **109**
  - jednoduché, **87**
  - komplexní, **87, 131**
  - neutrální, **87**
  - prenoidní, **87**
  - steroidní, **87**
  - acidolýza, **195, 196**
  - alkoholýza, **195, 197**
  - autooxidace, **158-175**
  - glycerolýza, **197**
  - hydrolýza, **194**
  - interesterifikace, **195**
  - látky doprovodné, **87, 133**
  - oxidace, **158**
  - pyrolýza, **201**
  - reakce s vitaminy, **191**
  - reakce s bílkovinami, **187-190, 193**
  - reakce s DNA, **187-190, 193**
  - reakce se sacharidy, **191**

- , reakce, **146**
- , sírany, **130**
- , transesterifikace, **195, 199-201**
- , zmýdelňování, **194**
- , žluknutí, **185, 186**
- , - hydrolytické, **185**
- , - ketonové, **185, 186**
- , - oxidační, **185**
- , -, reverze chuťová, **185, 186**
- lipofuscin, 132, 353, 379
- lipoidy, **133**
- lipoproteiny, **36, 131, 132**
- lipovitellenin, **59**
- lipovitellin, **59, 60**
- lipoxiny, 96
- Litchi chinensis*, 12, 105
- livetiny, **59, 60**
- lofenol, **137, 140**
- lumiflavin, 408
- lumichrom, 408
- lumisterol, 383, 387, 388
- lupan, 138
- lupeol, **137, 138**
- lutein, **375, 377**
- lykopen, 377, 378
- lysin, **5-8, 336, 352, 353, 360, 361, 364, 367, 419, 430**
- , acetyl- viz acetyllysin
- , HNE-, **356, 357**
- , hydroxy- viz hydroxylysin
- , MDA-lysin, **356, 357**
- , nevyužitelný, 65
- , pronyl-, **361, 362**
- lysinoalanin, 10, 14, 52, **75, 76**
- lysionorleucin, 51
- lysofosfatidy, **124-125**
- lysozym, 58- **60**
- lysyltaurin, **35**
- lyxosa, **209**

- M**
- Macadamia integrifolia*, 102
- Madhuca latifolia*, 100
  - *longifolia*, 100
- makroelementy, **448**
- makroglobulin, **56**
- makronutrienty, **2**
- Mallotus villosus*, 463
- malondialdehyd, **171, 189, 190, 356**
- malonylriboflavin, 408
- Malpighia glabra*, 433
- maltitol, 234, **235**
- maltodextriny, 234
- maltol, **315, 316, 317, 441**
- maltooligosacharidy, 232
- maltosa, 216, 230, **231-234, 311, 315, 350, 355, 367**
- maltotetraosa, **234**
- maltotriosa, **234, 235**
- maltoxazin, 347, 348
- maltulosa, **234, 235, 239, 240**
- mangan, **477, 479-481, 507, 508**
- mangiferin, 226
- manninotriosa, 244
- mannitol, **218, 219, 221, 223, 224**
- mannooligosacharidy, 232, 244
- mannosa, **58, 209, 214-217, 232, 313, 32**
- mannosamin, 229
  - , N-acetyl-, 229, 230
- mannosan, **228, 313**
- mannosidy, 226
- Marasmius*, 14
- měď, **476-479, 4, 50795**
- Medicago sativa*, 9
- melaniny, 18, 68, 335, 376
- melanoidiny, **335, 353, 358-361, 363, 442**
- melanoproteiny, **353, 354**
- melezitosa
- melibiosa, 216, 244
- melissylalkohol viz myricylalkohol
- melitoxin viz dikumarol
- mellitin, 29
- menadiol, 396
- menadion, 396
- menachinony, **396, 397**
- merkaptoethanal, 78
- metaloporfyriny, 460
- metaloproteiny, **37, 455**
- metalothioneiny, **453, 454**
- Methanobacterium*, 464, 481
- methanol, 218, 333
- methanthiol, 81, 408
- methiin, **14**
- methional, 78, 81, 408
- methionin, **5-8, 408**
  - , reakce, **67**
  - , sulfon, 67
  - , sulfoxid, 67
- methylamin, 71
- methylbutanal, 78
- methylcelulosa, 528
- methylcykloartanol, 204, 205
- methylcysteinsulfoxid viz methiin
- methylencykloartanol, **137, 139, 146, 204, 205**
- methylencyklopropylalanin viz hypoglycin
- methylencyklopriopylglycin viz glycín, cyklopropyl-
- methylendithiodialanin viz kyselina dženkolová
- methylenglutamin, 15
- methylenglykol, **326**

- methylencholesterol, 145, 146
methylenofenol, 146
methylenprolin, 18
methylglycin viz sarkosin
methylglyoxal, 80, 228, 323, 326, 327, 333, 353, 355, 361, 364, 440
methylhistidin, **10, 11**
methylhydantoin, 73
methylimidazol, 370
methylindol viz skatol
methyl-jasmonát, 180
methylketony, 78, **185**
methylkobalamin, 427-429, 463
methyllanthionin, 29
methylmerkaptan viz methanthiol
methylmethionin, 15, 445
methyl-nikotinát, 412
Methylobacterium, 141
Methylosphaera, 141
methylpentosy, **228**
methylprolin, **18, 19**
methylpropanal, 78
methylpyridiniový kation, 412
methylrtut', 451, **464**, 499
methylselenocystein, 461
methylsteroly, **136, 137**, 142, 204, 205
methylthionorvalin viz homomethionin
methylthiopropanal viz methional
metmyoglobin, 52, 439, 440
micely, 523, 524
Micrococcus, 421, 550
mikroelementy, **448**
mikronutrienty, **2**
Mimosa, 16, 20
mimosin, **20**
močovina, 51, 73, 133
MODIC, **356, 357**
MOLD, **355, 356**
molybden, **477, 483-485**
monoacylglyceroly, **112, 113, 197**, 201
-, emulgátor, 532
monoglyceridy viz monoacylglyceroly
monosacharidy, **207, 208**
Mucor, 57, 550
mukolipidy, **132**
mukopolysacharidy, 227
mukoproteiny, 227, 229
mureiny, **230**
muskaaurin, 21
Mycobacterium tuberculosis, 104
mýdla, **146**
mykosteroly, **141**
myoglobin, 36, 37, **39, 40**, 46, 49, 52, 439, 440, 470, 473
myomesin, 46
myosin, 10, 37, **46-49**, 509, 548
Myrica cerifera, 111
myrycylalkohol, **109**
Myristica fragrans, 100
myristoleylalkohol, **109**
myristylalkohol, **109**
- N**
NAD, 46, 409-412, 467
NADP, 409-412
napětí povrchové, **515-517**
natrium-askorbát viz askorbát sodný
neapolitanosa, 234
neohesperidosa, 235
neokaroteny, **381**
neokestosa, **239, 240**
neokyseliny, **92**
neotrehalosa viz α, β -trehalosa
Neurospora crassa, 434, 464
niacin, 238, 371, 372, **409**
-, amid viz niacinamid
niacinamid, 397, **409**
Nicotiana tabacum, 21
nigerosa, 234, 235
nikl, **477, 481-482**, 495
nikotianamin, **21**, 453
nikotianin, **21, 22**
nikotinamid viz niacinamid
nikotinamidenindinukleotid viz NAD
nikotinamidenindinukleotid-fosfát viz NADP
nikotinoylglukosa, 410, 411
nisin, 29
nitrily, 493
nitritokobalamin, 427
Nitrobacter, 484
Nitrococcus, 484
nitrosaminy, 77, 86, 238, 439
nitrosobiotin, 421
Nitrosomonas, 484
nitrososloučeniny, 77, 86, 439
nitroxymyoglobin, 440
noladinether, 112
nonulosy, 216
noradrenalin viz norepinefrin
norepinefrin, 71, 430
norharman, **77**
norleucin, **13**
norvalin, **13**
nukleoproteiny, **36**
nystosa, **238**, 240
- O**
obtusifoliol, **137, 140**, 146, 204, 205
Oenothera biennis, 100
ofidin viz balenin

- oktadekanoidy, 96, 179, 447
oktulosy, 216
olean, 138
oleje, **88, 112**
oleylalkohol, **109**
oligofruktosa, **237**
oligosacharidy, **207, 230**, 241, 244
olovo, **495-498**, 507, 524
ommochromy, 376
ononitol, **221, 222**
Orbignya barbosiana, 98
- cohune, 98
Oriza sativa, 21
ornithin, **16**, 17, 453
ornithinoalanin, **75**
ornithylalanin, **35**
ornithyltaurin, **35**
oryzenin, 37, 62, 63
oryzin, 62
osmóza, **539, 540**
osteokalcin, 466
osteonektin, 466
ovalbumin viz ovoalbumin
ovoalbumin, 37, 47, 58, **59**
ovoglobulin, 37
ovoglykoprotein, **59**
ovoinhibitor, 58, **59, 60**
ovokonalbumin viz ovotransferrin
ovomakroglobulin, **59**
ovomucin, **59, 60**, 61
ovomukoid, 58, **59, 60**, 61
ovothiol, **19**
ovotransferrin, 37, **59**, 76, 473
oxaalkany, **326, 327**
oxazolidinony, 342
oxazolidiny, 77, 78
oxid chloričitý, 64
oxid siřičitý, 365
oxobutanal, 328
oxoindol, 68
oxokyseliny, **164**
oxymyoglobin, 52, 439
oxysteroly, **204**
oxythiamin, 372, **399, 400**, 404
oxytocin, 29, 477
- P**
palatinitol, 237, **238**
palatinosa viz isomaltulosa
palmolein, 98
palmstearin, 98
panosa, 234, 235
pantethein, 415
pantethin, 415
panthenol, 413-415
pantolakton, **415**
pantothenylalkohol viz panthenol
pantoyllakton viz pantolakton
paraformaldehyd, **326**
paraldehyd, 326
parathormon, 494
parathyrin viz parathormon
parkeol, **137**, 204
pasty, **527**
Pediococcus halophilus, 85
pektiny, 214, 217, 225, 227, 457, 473, 494, 546
-, gel, **528-530**
Penicillium, 185, 550
pentan, 135
pentanal, 78
pentenylfuran, **169, 170**
pentosidin, **355, 356**, 360
pentulosy, 438, 439, 441
pentosy, **207**, 214
pentylfuran, **169, 170**
peptidoglykany, 229
peptidy, **29**
- cyklické, 30
- heterodetní, 31
- heteromerní, 30
- homeomerní, 30
- homodetní, 31
- lineární, 30
-, interakce, 453-455
peptoidy viz peptidy heteromerní
peptony, 53, **56**
peroxid vodíku, **192**
peroxydy cyklické, **164**
Petiveria, 14
Petroselinum crispum, 102
pěny, 522, **532, 533**
Phaseolus, 14, 17
Phoenix dactylifera, 236
Physeter catodon, 110
Pichia, 550
pinitol, **221-223**
PIO, **355, 356**
Pisum, 20, 417
- *sativum*, 417
Pithecolobium lobatum, 14
planteosa, 244
plasmalogeny, 112, **124, 126**
plasmanylcholin, **126**
plasmenylethanolamin, **125**
plasmetylcholin, **125**
plasmetylserin, **126**
plasteiny, **34**
plastochinony, 446, 447
Platynereis dumerilii, 19
Pleurotus ostreatus, 19

- polyaminy, 71
polyfosfáty, 469
polyglyceroly, 334
polyketidy, 87
polymyxin, 29
polyoly, 550
polysacharidy, 207
-, gely, 529
-, interakce, 457
porfyriny, interakce, 459
poriferastan, 137
poriferasterol, 141, 145
potenciál elektrokinetický, 543
premelanoidiny, 358
prenoly, 87
previtaminy D, 384, 387
primeverosa, 235
pristan, 135
produkty Amadoriho viz sloučeniny Amadoriho
progoitrin, 15
prokolagen, 430
prolaminy, 37, 40, 61
prolin, 5-7, 9, 18, 69, 347, 349, 430, 550
propenylcysteinsulfoxid viz isoalliin
propandiol, 327, 328
propanal, 80
propiin, 14
Propionibacterium shermanii, 429
propylcysteinsulfoxid viz propiin
prostacykliny, 96
prostaglandiny, 179
Protaminobacter rubrum, 238
protaminy, 37
proteiny viz bílkoviny
proteoglykany, 229
proteosy, 53, 56
provitaminy A, 371, 373, 377, 378
- D, 383, 384
pružnost, 533, 534
prvky esenciální, 449
- prospěšné, 449
- invariabilní, 449
- konstituční, 448
- minerální, 448
- - majoritní viz makroelementy
- - minoritní, 448
- neesenciální, 449, 502
- nezbytné viz - esenciální
- obligatorní viz - esenciální
- stopové viz mikroelementy
- toxické, 449, 495
- ultrastopové, 448
- variabilní, 449
Pseudomonas, 464, 550
pseudoooligosacharidy, 222
psikosa, 210, 321
psychosin, 130
pteridiny, 376
pterin, 425
Punica granatum, 103
putrescin, 71
pyran-3-ony, 316, 319, 320
pyran-4-ony, 316, 318
pyranosy, 211, 213
pyrany, 313, 319
-, 3-hydroxypyran-2-on, 441
pyraziny, 343, 347, 348
pyrazol-1-ylalanin, 20
pyridiniumbetainy, 346, 350, 366
pyridiny, 346, 347, 412
pyridosin, 16, 20, 367
pyridoxal, 372, 415-418
-, fosfát, 416, 417, 419
pyridoxamin, 415-419
-, fosfát, 416, 417, 419
pyridoxin, 238, 371, 372, 415
pyridoxol, 415, 416, 417, 419
-, fosfát, 416
-, glukopyranosyl-, 417
pyridoxolakton, 416
pyridoxylothiol, 417, 418
pyrogallol, 328, 329
pyrokatechol, 328, 329
pyrovitaminy D, 387
pyrralin, 353
pyrrolkarbaldehydy, 346, 347, 359, 364
pyrrolidony, 352
pyrrolin, 80, 81
pyrroly, 346, 347, 348, 350, 351, 359, 361, 412
pyrrolysin, 5-7

Q

Quisqualis indica, 20

R

- radikály askorbové kyseliny, 429, 430
- alkoxylové, 161
- hydroxylové, 67, 193
- hydroperoxylové, 67, 159-164
- peroxylové, 331, 332
- pyraziniové, 359, 361
- superoxidové, 66, 192
- thiyllové, 66
- tokoferolů, 393
- karotenoidů, 379, 381
- β-karotenu, 379, 381
- riboflavinu, 405, 406
raffinosa, 215, 216, 222, 244, 245, 311
reduktony, 320, 321, 324, 325, 328, 344, 349, 358

- retinal, **374-376**
retinaldehyd viz retinal
retinoidy, **373**, 376
retinol, 371, **373-376**, **378**, 379
-, estery, 375, 377-379
-, acetát, 377, 378
-, glukuronid, **374**, **375**
-, palmitát, 375, 377
rhamnosa, 216, **228**, **229**, 232, 235
rheologie, 533
Rheum rhabarbarum, 15
Rhizobium, 484
Rhizopus, 550
rhodanidy viz thiokyanáty
Rhodotorula, 550
Ribes silvestre, 15
ribitol, **218**, 219, 405, 407, 408, 550
riboflavin, 58, 67, 238, 371-373, **405**
-, tetrabutyryát, 407
riboflavinal, 408
ribosa, **209**, 214-216, 321, 336
-, deoxy-, **228**, **229**
-, fosfát, **227**
ribulosa, **210**, 321
Ricinus communis, 106
robinobiosa, 235
rtut', 488, 495, **497-500**, 507, 524
-, biomethylace, **464**
rubredoxiny, 471
rutin, 445
rutinosa, 235
- S**
- Saccharomyces*, 16, 61, 74, 85, 233, 386, 434, 550
- *cerevisiae*, 16, 61, 74, 233, 386, 434
Saccharum officinarum, 236
sacharidy komplexní viz s. složené
- konjugované viz s. složené
- složené, **207**
-, definice, **207**
-, interakce, 455-458
sacharolipidy, 87
sacharosa, 215, 216, 232, 234, **235**, 237-240, 242, 244, 311, 312, 334, 336
-, interakce, 455, 456
-, výroba, **236**, **237**
sakebiosa viz nigerosa
salmin, 37
Salmonella, 238, 471, 550
- *typhosa*, 238
Salvia, 16
sambubiosa, 235
Santalum, 103
saponiny, 142, 227
- sarkosin, **11**, 73
Satureja hortensis, 412
Scenedesmus, 36
Sclerotinia sclerotiorum, 434
Scorodocarpus, 14
Scymnorhinus, 112
Secale, 63
sedimentace, **539**
sekalin, 62
sekalinin, 62
sekretin, 29
sekvestranty, **184**
sekvojitol, **221**, **222**
selachylalkohol, **112**
selan, 461, 488
selen, 461, **487-491**, 507
selenocystathionin, 461
selenocystein, **5-7**, **9**, 461, 489
selenohomocystein, 461
selenomethionin, 461, 489
selenoproteiny, 488
septanosy, **211**
serin, **5-7**, **9**, 36, 69
serinol, **126**
serumalbumin, 60
sféroproteiny viz bílkoviny globulární
sfingofosfolipidy, **126**, 130
sfingoglykolipidy, **129**
sfingolipidy, **87**, 548
sfingomyelin, **126**, **127**
sfingosiny, **126**, 129, 130
Shorea stenoptera, 100
sialoglykosfingolipidy viz gangliosidy
sialolipidy, **130**
Simmondsia californica, 110
sinigrin, 15
šíra, **465**, **469**
sírany, 451, 506-508
sirupy fruktosové, 214
- glukosové, 214, 234, 312
- laktosové, 241
- maltosové, 234
sitosterol, **137**, **138**, **141**, **142**, 145, 146, 204, 206
-, palmitát, **143**, 144
-, glukosid, **143**
skatol, 68
skleroproteiny viz b. fibrilární
skombrin, 37
skvalen, **134**, **135**, 141
sloučeniny Amadoriho, **339**, 342, 362, **364**
- Heynsovy, **339**
sodík, **464-465**
soforosa, 234
solabiosa, 235, 244
Solanum glaucophyllum, 386

soli pyraziniové, 342
soly, 41, 522, **525**
sorbitol viz glucitol
sorbosa, **210**, 215, 321
Sorghum dosna, 236
sorpce, 510, **519**
soustavy disperzní, **521**, 522, **525**
spermidin, 10, 71
spermin, 10, 71
Spinacia oleracea, 19
spinasterol, **138**, **141**, **142**
Spirulina, 36
Squalus acanthias, 112
stachydrin, 11
stachyosa, 222, **244**, **245**
Staphylococcus, 238, 396, 550
- *aureus*, 238, 396
stearylalkohol, **109**
Sterculia, 105
- *foetida*, 105
- *monosperma*, 105
steridy, 108
steroidy, **87**, 135
-, estery, 143
-, glykosidy, 143
steroly, **87**, **136**, **138**, 142
-, dieny, **202**
-, ethery, **202**
-, chlorderiváty, **202**
-, isomery, **202**
-, oxidace, **204**
-, použití, 146
-, reakce, **202**
-, složení, **145**
-, vlastnosti, 146
stigmastan, **137**
stigmasterol, **136**, **138**, **141**, **142**, 145, 146, 204, 205
stichosteriny, 132
stilben, 81
Stillingia sebifera, 100
Streptococcus, 29, 57, 61, 238
- *faecalis*, 238
- *proteus*, 238
- *thermophilus*, 57
stříbro, 507
suberin, 109
sulfan, 52, 74, 404, 417, 507
sulfatidy viz sulfoglykosylsfingolipidy
sulfidy, 57, 451
sulfitokobalamin, 427, 428
sulglykosulosy, **365**
sulfoglykosylsfingolipidy, **130**
sulfolipidy, **124**, **130**, **131**
synergisty viz antioxidanty, synergisty

Š

škrob, 214, 215, 217, , 232-234
251, 311, 312, 335, 370, 472, 551
- živočišný viz glycogen
-, ethery, 227
-, retrogradace, 528, 530, 542
šťavelany, 451

T

tagatosa, **210**, 214, 367
tachysterol, 387, 388
talosa, **209**, 214
tanniny viz třísloviny
taraxasterol, **138**
taurin, 31, 46, 444, 445
tellur, 463, 488
tenzidy, **517**
teplota skelného přechodu, 541, 542, 553, 554
Terminalia ferdinandiana
terpenoidy, 135
tetraazafluorantheny, 363
tetraenanthylalkohol, **109**
tetraethylolovo, 451, 495
tetrahydropteriny, 425
tetrajodthyronin viz thyroxin
tetramethylolovo, 464, 495
tetrosy, **207**
textura, **2**, **533**, **534**
thallium, 488, 495
theanderosa, 235, 240
theanin, **16**, 28
Theobroma cacao, 100
thiamin, 238, 371, 372, **399**, 469
-, disulfid, 401, 402
-, fosfáty, **399**, 401, 467
-, hydrochlorid, **400**
-, thiol, 401, 402
thiazolidiny, 77, 78, **343**, 417
thiazoliny, 82
thiazoly, 403
thiofeny, 403
thioglykosidy viz S-glykosidy
thiohydantoiny, 82
thiochrom, 401, 402, 404
thiokarbamaty, 83
thiokyanaty, 493
thiokyanoalanin, 82
thioly, 66
thiomočovina, 82, 83, 493
thixotropie, 530
threitol, **218**
threonin, **5-8**, 69
-, *allo*-, 69
threosa, **208**
thromboxany, 96

thyminosa viz deoxyribosa
thyreostimulin viz thyrotropin
thyrotropin, 491
thyrolierin, 29
thyroxin, 10, **18**, 450, 488, 491
tirukallol, **138**
tlak osmotický, 540
tokoferoly, **388**-394, 446
-, acetát, 390
-, oligomery, 394, 395
tokoferylchinony, 392
tokol, 388
tokotrienoly, 388, **389**-394
Torula, 65, 85
Torulopsis, 550
toxiny, 2
transferrin, 470, 472, 473, 477, 487
trehalosa, α,α -, 216, **231**, 232, 234, 235, 311
trehalosa, α,β -, **231**, 234
trehalosa, β,β -, **231**, 234, 235
triacylglyceroly, **113**-**115**, 197
trifenylcín, 503
Trigonella foenum-graecum, 412
trigonellin, **410**-412
Tricholoma muscarium, 15, 19
- *portentosum*, 221, 235
trijodthyronin, **18**, 450, 488, 491
trimethylamoniumacetobetain viz betain
trimethylglycin viz betain
triosy, **207**
trioxan, **326**, 327
triterpenoidy, **135**, **136**
triterpeny, 135
Triticum, 63
tropokolagen, 49
tropomyosin, 46, 48, 49
troponin, 46
trypsin, inhibitory, 64
tryptofan, **5**-**8**, 343, 353, 364
trísloviny hydrolyzovatelné, 227
tuberin, 37
tuky viz lipidy
- rostlinné, 114
- živočišné, 114
-, emulgace, **120**
-, obsah, **115**, **116**
-, rafinace, **119**
-, složení, **116**-**118**
-, vlastnosti, **121**-**123**
-, výživa, **115**, **116**
-, získávání, **118**-**119**
Tulbaghia, 14
turanova, 235, 239, 240, 311
tvárnost, **533**
tvrdost, 506

tyrosin, **5**-**7**, **9**, 17, **68**, 477
U
ulosy, 69, **228**, 313-319, 321-326, 331, 332, 335, 344-347, 350-353, 358, 361, 365, 438, 439, 441
umbelliferosa, 244
Undaria, 14
uracil, 10
ursan, 138
uvaol, **138**
V
Vaccinium vitis-idaea, 227
vakcinin, **227**
Valeriana officinalis, 104
valin, **5**-**8**, 69, 361
vanad, 484, **486**, **487**, 507
vápník, 384, **465**-**469**, 494, 506-508, 524
vasopresin, 29
verbaskosa, 222, **244**, **245**
Vernonia, 105
- *anthelmintica*, 105
- *galamensis*, 105
Vibrio, 481
Vicia, 16, 17, 20
- *sativa*, 17
vicianosa, 235
vicilin, 63
Vigna, 14, 17
viskoelasticita, **537**
viskozita, **533**, **535**-537
vitamin A, 146, 371, 372, **373**
- A₁ viz retinol
- A₂ viz didehydroretinol
- B₁ viz thiamin
- B₂ viz riboflavin
- B₃ viz niacinamid
- B₄ viz adenin
- B₅ viz kyselina pantothenová
- B₆ viz pyridoxin
- B₇ viz biotin
- B₈ viz inosityl, *myo*-
- B₉ viz kyselina listová
- B₁₂ viz korrinoidy
- B₁₃ viz kyselina orotová
- B₁₅ viz kyselina pangamová
- B_c viz kyselina listová
- B_t viz karnitin
- B_x viz kyselina 4-aminobenzoová
- C viz kyselina askorbová
- D, 142, 146, 371, 372, **383**
- D₁, 383
- D₂ viz ergokaciferol
- D₃ viz cholekalciferol
- E, 146, 371, 373, **387**, 446

- H viz biotin
  - H₁ viz kyselina 4-aminobenzoová
  - K, 371, 372, **396**, 411, 446
  - K₁ viz fyllochinon
  - K₂ viz menachinony
  - K₃ viz menadion
  - K₄ viz menadiol
  - M viz kyselina listová
  - O viz karnitin
  - PP viz niacin
  - U viz methylmethionin
  - vitaminy, **371**
    - B-komplexu, 371, 372
    - hydrofilmní, **371**
    - lipofilní, **371**
    - rozpustné v tucích viz v. lipofilní
    - rozpustné ve vodě viz v. hydrofilmní
    - , avitaminosa, **372**
    - , kapacita rezervní, 372
  - Vitis labruscana*, 216
    - *vinifera*, 216
  - vjemky auditorské viz v. zvukové
    - čichové, **2**
    - gustativní viz v. chuťové
    - haptické viz v. hmatové
    - hmatové, **2**
    - chuťové, **2**
    - olfaktorické viz v. čichové
    - vizuální viz v. zrakové
    - zrakové, **2**
    - zvukové, **2**
  - vláknina, 473, 457, 458
  - vlastnosti organoleptické, **2**
    - viskoelasticke, **534**
  - voda, **505**
    - balená, 507
    - endogenní, 505
    - exogenní, 505
    - imobilizovaná viz - vázaná
    - kojenecká, 507
    - kondenzovaná, **551**
    - minerální, 506
    - mobilní viz - volná
    - pitná, **506**, 507, **517**, **518**
    - podzemní, 505
    - povrchová, 505
    - prostá, 506
    - provozní, 507
    - stolní, 507
    - užitková, 507
    - vázaná, **551**
    - vícevrstvá, **551**
    - vicinální, **551**
    - volná, **551**
    - zachycená, 551
  - , adsorpce, 517, **518**, 519
  - , aktivita, 508, **548-450**, 553, 554
  - , emulgátory **197**, **531**
  - , emulze, 522, **530**
  - , gely, 41, 522, **527-530**
  - , interakce, **512-515**
  - , izotermy, **519**, **552-554**
  - , jevy kapilární, **520**, 521
  - , lyotropní řada, **527**
  - , napětí povrchové, **515-517**
  - , obsah, **508-510**
  - , osmóza, **539**, **540**
  - , pasty, **527**
  - , pěny, 522, **532**, 533
  - , potenciál elektrokinetický, 543
  - , pružnost, **533**, 534
  - , sorpce, 510, **519**
  - , soustavy disperzní, **521**, 522, **525**
  - , struktura, **510**
  - , tenzidy, **517**
  - , teplota skelného přechodu, 541, 542, 553, 554
  - , tlak osmotický, 540
  - , tvárnost, **533**
  - , tvrdost, 506
  - , turgor, 540
  - , viskoelasticita, **537**
  - , viskozita, **533**, **535-537**
  - , vlastnosti, **512**
  - , vrstva monomolekulární, **551**
  - , xerogely, 530
  - vosky, **88**, 134
    - epikutikulární, 109
    - minerální, **111**
    - rostlinné, **110**
    - živočišné, **110**
    - , složení, **110**
  - vrstva monomolekulární, **551**
- W**
- warfarin, 397
  - willardiin, **20**
- X**
- xanthan, gel, **528**
  - xanthin, 483
  - xanthoflyly, 373
  - xanthopterin, 425
  - Xeromyces*, 550
  - Ximenia*, 102, 103
  - xylany, 232
  - xylitol, **218**, 220, 221, 223, 224
  - xylooligosacharidy, 232, 244
  - xylosa, **209**, 214-216, 232, 235, 361
    - , methyl-, 227
  - xylulosa, **210**

Y

ylidy, 342

Z

zeanin, 62

zeaxanthin, 377

zein, 37, 62

zinek, 467, **473-476**, 495, 507

zoosteroly, 138, **141, 144**

Zygosaccharomyces, 550

Ž

želatina, 50, 551

-, gel, **50, 525, 528, 529**

, výroba, **50**

železo, 467, **470-474**, 484, 495, 507, 508

-, výživa, **474**

živiny, **1**

- akcesorní viz ž. přídatné

- hlavní, **1**

- přídatné, **1**